

¹És végül, testvéreim, imádkozzatok értünk, hogy terjedjen az Úr igéje, és úgy dicsőítsék, ahogyan nálatok is, ²és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mert nem mindenkié a hit. ³De hűséges az Úr, aki megerősít titeket, és megőrizz a gonosztól. ⁴Bizalmunk van az Úrban irántatok, hogy amit elrendelünk, azt megteszitek, és meg is fogjátok tenni. ⁵Az Úr pedig irányítsa szíveteket Isten szeretetére és Krisztus állhatatosságára.

Krisztusban bízó Gyülekezet!

Azt hiszem, hogy nem tévedek nagyot, ha azt feltételezem, hogy mai igeszakaszunkból többeknek fület, vagy esetleg szívet szúrt a következő félmondat: „²és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mert nem mindenkié a hit”.

Pál apostol, a levél írója ezek szerint nem túl befogadó, vagy ennek mai álszinonimájával élve: nem túl keresztényi.

Vagy esetleg teológiai tévedésünkre mutat rá ez a szakasz és azt próbálja elmondani, hogy mégis vannak, akik eleve a kárhozatra vannak ítélve?

Egyikről sincs szó, csak éppen a fordítást olvasva időről időre meg kell, hogy tapasztaljuk, hogy bizony nem mindent lehet hibátlanul visszaadni még, ha az alapvető értelem nem is sérül. Példának okán időnként nehézséget okoz, félreértésre adhat okot a magyar szórendhez való igazodás, vagy éppen az, hogy miként tudja visszaadni a fordítás a finom kis szójátékokban elrejtett teológiai utalásokat, kapcsolatokat. Nem kell megijedni, nem fogok ógörög órát tartani, nekem sem a legnagyobb erősségeim egyike és tulajdonképpen Pál apostol sem kényszerít bele bennünket, mivel textusunkban elég egyértelműen beszél a hűség, bizalom és engedelmesség, vagy inkább odaszánt élet hármásának kapcsolatáról.

„mert nem mindenkié a hit” – emeltem ki az igeszakaszból. Olyan gondolat ez, amely sokakban megfogalmazódik ma is. Körülnézünk a világban, böngésszük kicsit a híreket és máris hümmögünk magunkban némi fölényel és talán felebaráti sajnálkozással: „Látszik, hogy nem keresztény!”, „Milyen gyűlölet lehet benne, hát hol a szeretet?”, „Hogy tudja így káromolni Istent?”. Igen, nézünk kifelé, az egyházon, a kereszténységen, a gyülekezeten kívülre, mintha egy erős vár falain belülről szemlélődnénk. A hozzáállásunkat még az sem fogja megingatni, ha elmondom, hogy Pál apostolnak el kellett menekülnie Thesszalonikából, mert az éppen formálódó gyülekezetet, kiemelten is Pált, azonnal külső támadások kezdték érni, melyek aztán a későbbiekben is üldözésekkel folytatódtak. Emberileg és történelmileg is érthető lenne hát, hogy Pál nem igazán kedveli az őt üldöző thesszalonikai zsidó és pogány köröket és felmentené a gyülekezetet is, a feljük való nyitás, szolgálat alól. A helyzet azonban az, hogy Pál nem pontosan ezt írja, és végképp nem a várfalakon kívülre szánja.

Az apostol a gyülekezetnek ír, őket szólítja meg, őket vezeti és kritikáit is a gyülekezeten, a falakon belülré szánja. Mert ez a thesszalonikai gyülekezet képes volt elindulni a hit útján, meghallva a Szentlélek hívását, egy üldöző és rájuk nyomást gyakorló környezetben is. A továbbiakban is haladhatnának ezen az úton, amelyen Pállal és Timóteussal indultak el. De vannak kérdéseik, bizonytalanságaik és saját önző, öncélú és kényelmesebb válaszaik is. Pál apostol tehát ezek fényében, ezekkel a gyülekezeten belül munkálkodó emberekkel kapcsolatban fogalmazza meg kemény szavait. De mit is?

Az idézett résszel kapcsolatban két dolgot kell kiemelni. Az egyik, hogy talán még érthetőbb, ha így fordítjuk: „²és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mivel nincs mindenkinek hite.”. Tehát az apostol nem azok ellen ír, nem azokat rekeszti ezzel ki, akik őt üldözték, akik az ő ott léte alatt támadták a gyülekezetet, akik a hitüket – például a zsidó közösség -, vagy az életvitelüket védve – például görög-római pogány polgárok -, Krisztust még nem ismerve tettek a gyülekezet ellen. Pál, tehát nem a várkapuk bezárására hívja a gyülekezetet, hanem éppen arra, hogy imádkozzanak, szolgáljanak kifelé, végezzenek missziót, de azokat ne fogadják el maguk közül valónak, ne azokat kövessék, akik báránybőrbe bújt farkasokként vannak jelen a gyülekezetben.

Imádkozzanak - és itt Pál egy nagyon aktív, nagyon mély, tusakodó, gyötrődő imádkozásról ír – azért, hogy ezek a valójában hitetlen, öncélú bölcselkedők, ne vezethessék félre a gyülekezetet, ne gyengíthessék meg a közösséget. Sőt, ha figyelmesen olvassuk a textust, még az is kiderül, hogy az apostol nem csak a thesszalonikai gyülekezetre gondol itt, hanem a Krisztusban bízó egész egyházra. És nem csak a levél keletkezésének idejében, a Kr. u. 51-52-es évek egyházára, hanem ugyanúgy a mai

egyházra is. Hiszen melyik gyülekezetnek ne lenne szüksége némi önvizsgálatra? Mert lássuk be; vannak hiányosságaink!

Értjük egyáltalán, hogy Pál milyen imádságos életre hív bennünket? Imádkoztál már tusakodva? Valóban az Isten szeretete határozza meg és jellemzi az életedet? És vajon Krisztus állhatatossága mutatkozik meg gyülekezetünk szolgálatán?

Ezek után érdekes kérdés, hogy egyáltalán ki maradhat az erős várfalakon belül? Ki az, aki valóban hívó? Sokan sok féleképpen próbálták már méricskélteni ezt a történelem során és bizony elég széles már a paletta, tulajdonképpen akár mindenki kiválaszthatja, hogy neki melyik vonal a szimpatikus. Vannak a teljesítmény orientált mércék, amik az Isten áldásait, ajándékait próbálják centizgetni, vagy éppen a földi, testi jellemzőket. Mások lelki, vagy elméleti ismereteket próbálnak számon kérni, és persze akadnak, akik végtelenül olcsóvá, egészen emberivé tennék a kegyelmet.

Az apostol azonban egyik csoportba sem tartozik, mivel eleve nem az egyes ember magánügyeként értelmezi a hitet. Mert már akkor világos volt, hogy nincs olyan, hogy fotel-kereszténység. Az nem kereszténység, hogy én otthon bezárkózva, magányosan kialakítom a saját hittételeimet, beledolgozva a nekem szimpatikus gondolatokat innen-onnan, aztán fogadja el mindenki, hogy én ilyen keresztény hívó vagyok. Ez is vallásosság, ez tény, de nem Krisztus követésére törekvő élet, nem kereszténység.

Luther Márton írta az augsburgi birodalmi gyűlésre készülő Melancthonnak; „Ahol Isten igéje a tét, ott alknak helye nincs.”. Egy részről valóban ez a válasz a kérdésre. Folyamatosan mérjük meg magunkat Isten igéjén! Nem kiforgatva azt, nem kényelmesen, a saját szájizünk szerint, hanem tusakodó imádsággal és őszinte önvizsgálattal.

Pál azonban nem hagyja ennyivel félbe a tanítást és valóban egészsé teszi a képet, méghozzá egy ellentéte faragott szópár ügyes felhasználásával. „és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mivel nincs mindenkinek hite. Hűséges azonban az Úr, aki megerősít titeket, és megőriz a gonosztól.” A mi fordításunkban egy kicsit nehezebben tetten érhető, de a görögszöveget olvasva, illetve a szórend megtartásával fordítva, a magyarban is érezhetően összekapcsolódik a két szó: hit – hűség. A görögben még inkább jelen van a közös tő: piztisz – piztosz. Előttünk áll tehát az ember, aki nem birtoklója, a hitnek - és közvetlenül mellé helyezi Pál az örökké hűséges Istent. Ez az ellentétpár nem csak mai textusunkban, nem csak Pál teológiájában, hanem az egész Szentírásban, az emberiség egész történelmében ott feszül. A hitét kereső és megtagadó ember az örökké hűséges Isten mellett. A szövetséget felrúgó ember, a szövetséget adó, hűségesen megtartó és kegyelmesen megújító Isten mellett. A kérdésed; „hogyan bízzak, hogyan higgyek?”, és az érted megfeszített Isten válasza: „Kegyelemből!”.

Kegyelemből! Ez az Isten szeretetének, a Krisztus állhatatosságának a jele rajtad; hogy az Ő kegyelméből akarsz élni az életed minden napján és, hogy ennek a kegyelemnek a teljessége elég neked. Merjünk és akarjunk az Isten kegyelméből élni! Nem tanult hívókként, hanem erre tusakodva törekvő, gyermeki türelmetlenséggel vágyakozókként.

Róheim Géza pszichológus „A csurunga népe” című könyvében egy történetet ír le egy vak aranda bennszülöttről. Azon a területen nem voltak ismertek a tejet adó háziállatok, így mikor az európai misszióval együtt a tej is megérkezett rendkívüli szenzáció és várva várt ajándék lett a bennszülöttek között. A misszionáriusok többnyire minden nap kiosztottak néhány bögre tejet, amennyit tudtak, de minden napra nem jutott. Ez a vak bennszülött azonban nem volt rest és minden reggel valahogy eljutott a misszionáriusok épületéhez és várt. Várt, aztán ha egyik nap nem volt, akkor jött másnap várva és remélve.

Hit, bizalom, egy bögre tej.

Tudunk hinni, tudunk bízni. Ígéretekben, pénzben, befektetésben és évtizedekbe előre kombinált kockázatkezelésben. De abban, hogy valaki úgy szeret, hogy halálra adja magát érted és elhordozza minden terhedet, hogy valaki őszinte kegyelemmel tekint rád, abban már nem?

Pedig Pál apostol is pont rá, az atyai szívvel szerető Istenre helyezett mindent. Nem a thesszalónikai gyülekezetre, nem az ottani vezetőkre, nem Timóteusra, vagy önmagára. Igeszakaszunkban végig egy témáról beszél Pál: „hűséges az Úr”, „Bizalmunk van az Úrban”, „Az Úr pedig irányítsa szíveteket Isten szeretetére és Krisztus állhatatosságára.” Benne hisz, Benne remél, és Benne tud szeretni. Ilyen életre hív ma téged is Isten igéje Pál szavain keresztül.

Az ekklezsia kifejezésünk a görög ekkleziosz, azaz összehívott igenévből képződött, melynek alapja az ek – azaz ki és a kaleó – azaz hív, tehát „kihív” kifejezés. Isten kihív téged kegyelmével. Kihív a bűneidből, hogy meglásd, hogy Ő valóban szereti a bűnös embert. Kihív a félelmeid közül, hogy merj bízni Benne.

Kihív az irigységből, hogy képes légy szeretettel fordulni az emberekhez. Kihív a közönyből, hogy merj megindulni a bajbajutotton és segítségére lenni. Kihív a felfuvalkodottságból, hogy merj tanulni. És kihív a tétlenségből, az erős falak mögül is, hogy merj tanúskodni az Ő kegyelméről.

A kérdés már csak az, hogy te elfogadod-e a kihívást?

Ámen!